

fang end efter gældende ret. Ved udformningen af regler herom må man imidlertid også tage hensyn til den skadelidtes interesse i at få sit tab dækket. Der er derfor en afgørende forskel mellem de tilfælde, hvor erstatningskravet tilkommer den skadelidte selv, og de tilfælde, hvor skadelidtes tab helt eller delvis dækkes af ydelser fra anden side – forsikring ved tingsskade m.v., sociale ydelser og ydelser fra arbejdsgiver ved personskade – således at kravet mod skadevolderen er et regreskrav fra den, der har dækket skadelidtes tab. Særligt om arbejdstagerens ansvar anføres det, at skaden, hvor præventive hensyn af betydning ikke gør sig gældende, principielt bør bæres af den, i hvis interesse og virksomhed, den skadeforvoldende adfærd er udvist.

På denne baggrund har udvalget foreslået nedennævnte regler.

Tilfælde, hvor skaden er dækket af forsikring m.v.

Spørgsmålet om erstatningsansvar i tilfælde, hvor skadelidtes tab er dækket af forsikring, er omtalt i betænkningen side 7–28. Er en skade dækket af en *tingsforsikring eller driftstabsforsikring*, ophæves skadevolders erstatningspligt. Tabet bæres således endeligt af forsikringsselskabet, der ikke kan kræve noget (»gøre regres«) hos skadevolderen. Reglen skal dog ikke gælde, hvis skadevolder har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, eller hvis skaden skyldes uforsvarlig planlægning eller tilrettelæggelse (i modsætning til udførelse) af offentlig eller erhvervmæssig virksomhed. I sådanne tilfælde kan forsikringsselskabet altså som hidtil kræve erstatning (regres) af skadevolder.

Den foreslåede lempelsesregel skal endvidere ikke gælde på områder, hvor der findes særlige lovregulerede erstatningsordninger (færdselslovens regler om ansvar for motorkørsel, ansvar efter søloven, luftfartsloven, fragtaftalelove, love om jernbanedrift, atomerstatningsloven og stærkstrømsloven) eller på visse specielle ulovbestemte områder (skader forvoldt af defekte produkter eller ved udgravninger m.v.).

Baggrunden for de foreslåede undtagelser er især, at erstatningsreglernes skadesforebyggende (præventive) betydning har særlig betydning på de nævnte områder. For visse af de særligt lovregulerede områder henviser udvalget endvidere bl.a. til, at regresretten kan have økonomisk betydning, og at det må anses for ønskeligt ud fra en risikofordelingsbetragtning, at tab, der forvoldes ved en bestemt aktivitet, bæres af dem, der udøver den pågældende aktivitet. Særligt for færdselslovens om-

råde anføres det, at regressen har væsentlig økonomisk betydning for forsikringsselskaberne og dermed for præmierne på kaskoforsikringerne. En lempelse af regresretten på dette område vil således medføre en væsentlig stigning af disse præmier, og man fratager til dels forsikringstageren muligheden for at opnå lavere præmier gennem at udvise særlig agtpågivenhed og dermed hindre ansvarspådragende skader.

Forslaget udbygger principperne i den allerede gældende lempelsesregel i forsikringsaftalelovens § 25. Denne bestemmelse fastslår i stk. 1, 1. pkt., at forsikringsselskabet har regresret over for den ansvarlige skadevolder, idet selskabet indtræder i skadelidtes (den sikredes) ret mod skadevolderen i det omfang, selskabet har betalt erstatning til skadelidte. I stk. 1, 2. pkt., bestemmes så, at skadevolderens erstatningspligt kan »nedsættes eller efter omstændighederne helt bortfalde«, hvis han har voldt skaden ved »en uagtsomhed, der ikke kan betegnes som grov«, eller hvis hans ansvar alene hviler på Danske Lovs 3–19–2, hvilket er dansk rets almindelige regel om arbejdsgiveres ansvar for skader, de ansatte forvolder andre ved uforsvarlig adfærd i forbindelse med arbejdets udførelse. Lempelsesreglen kommer ikke til anvendelse, hvis skadevolderens ansvar ikke støttes på enten dansk rets almindelige erstatningsregel (culpareglen) eller Danske Lovs 3–19–2, men på strengere ansvarsregler. Bestemmelsen anvendes endvidere normalt ikke, hvis der fra en arbejdsgivers eller en ansats side foreligger »faglig fejl«, dvs. fejl udvist ved udførelsen af erhvervmæssigt arbejde.

Udvalget mener, at forsikringsselskabernes regresret kan ophæves i det foreslåede omfang, uden at det vil medføre nogen særlig stigning i forsikringspræmierne, og uden at det vil svække erstatningsreglernes skadesforebyggende (præventive) virkning væsentligt. Det oplyses dog i betænkningen, at der efter forsikringsbranchens principale opfattelse af præventive årsager bør være fuld regresret for al uagtsomhed ved skader, som forvoldes under udøvelse af erhvervmæssig virksomhed, jfr. betænkningen side 15–17. Udvalget finder imidlertid, at en sådan regel vil være for vidtgående. Udvalget kan dermed tilslutte sig forsikringsbranchens subsidiære opfattelse, efter hvilken der skal være fuld regres inden for visse erhvervsområder, hvor den skadesforebyggende betydning erfaringsmæssigt har særlig stor betydning, jfr. ovenfor.

Et særligt problem opstår, hvor skadelidte er »selvforsikrer«, således som det er tilfældet for staten, visse kommuner og visse store erhvervsvirk-